

Приложение 52 към т.1.18: Екологична оценка
Таблица 59. Екологична оценка по критерии

ВИД	СТЕПЕН	ПРИЧИНИ/ОСНОВАНИЯ	НЕОБХОДИМОСТ ОТ МЕРКИ
СТЕПЕНИ: + ниска ++ средна +++ висока			
1. УЯЗВИМОСТ			
Природни местообитания	++	Промени в режима на естественото заливане на територията и настъпващите процеси на ксерофитизация; Ветровали, снеголоми, каламитети и пожари, водещи до промени във видовия състав. Намаляване и практическо изчезване на тревните съобщества в следствие на обрастването им с храсти и дървета. Браконьерство.	1. Разширяване на изкуствено заливаните територии. 2. Организиране на адекватна растителна защита при възникване на вредители. 3. Създаване на условия за формиране на макар и малки по площ тревни съобщества. 4. Засилване на охраната. 5. Мониторинг.
Висши и лечебни растения	++	Промени във видовия състав на съобществата, в резултат на промените в режима на естественото заливане на територията и настъпващите процеси на ксерофитизация.	1. Възможности за разширяване на изкуствено заливаните територии. 2. Мониторинг на видовете.
Мъхове	+	Мъховата флора е запазена	Мониторинг
Лишей	Ниска	Лишейната микота е запазена и слабо антропогенно повлияна.	Мониторинг
Макромицети	Средна	Събиране на диворастящи гъби.	Ограничаване на събирането на диворастящи гъби и мониторинг.
Сухоzemни безгръбначни	++	Неконтролирано изнасяне на мъртвата дървесина и осушаване на резервата.	Контрол на извършваните дейности и мониторинг върху състоянието на популациите на видовете.
Водни безгръбначни	++	Промени във водното качество и хидрологичните условия. Изхвърлянето на битови отпадни води в реката, неконтролираното изнасяне на инертни материали от реката и изсичането на крайречна растителност.	Контрол на извършваните дейности и мониторинг.
Земноводни и влечуги	+	Херпетофауната е слабо уязвима.	Мерки, поддържащи общото състояние на екосистемите.
	+++	Промените в средата: воден отток, силно изразени и продължителни периоди на маловодие или високи води, големи вариации в кислородното съдържание, Рн, замътване, еутрофикация, емитиране на замърсители...	Проектиране и реализация на проект за възстановяване на влажностния режим на територията.
Ихтиофауна	++	Отнемане на водни количества от р. Тунджа през сухия период на годината; Удълбочаване на коритото на р.Тунджа и нарушаване на заливния характер на реката; Пресушаване на р. Поповска - място за размножаване на рибите; Заустване на отпадни води при поройни прииждания и при залпово изпускане на големи водни количества от язовирите; Браконьерство.	1.Осигуряване на достатъчно водни количества в река Тунджа през сухия период на годината; 2. Възстановяване на водното течение на река Поповска; 3. Мерки за ограничаване на браконьерството.
Птици	+++	Безпокойство, браконьерство и всякакъв тип промени в местообитанията.	1.Осигуряване на ловни територии и акватории с добро хранително предлагане за чапловите птици. 2. Осигуряване на пасища и сенокосни ливади като ловни полета на хищните птици; 3. Недопускане на горско-стопанска дейност в границите на защитената територия. 4. Оводняване и повишаване на влажността на части от ПР. 5. Повишаване на контрола от страна РИОСВ – Стара Загора. 6. Обявяване на Природен парк „Тунджа“.
Дребни бозайници	+	Бързата естествена сукцесия на откритите пасторални местообитания.	1. Контрол и управление на пасищата и ливадите от полуестествен тип с регулирана паша и коситба.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ОКОЛНА СРЕДА – 2007-2013 Г.“

Решения за
по-добър живот

			2. Ежегоден мониторинг .
Едри бозайници	+++	1.Бракониерстване 2. Хищници	1. Мониторинг на рибните съобщества. 2. Изработване на механизми за компенсации при евентуално регистриране на щети от защитените хищници.
Прилепи	++	Безпокойство, намаляване на ловния потенциал на съседни територии поради интензивно земеделие с използване на химикали и препарати; Смъртност поради сблъсък с МПС.	Не са приложими мерки, които да снижат степента на уязвимост, тъй като тя произтича от въздействия извън територията на ПР.
2. РЯДКОСТ			
Природни местообитания	Средна/Национално и Европейско	Две природни местообитания, включени в приложение 1 на ЗБР и Директива 92/43/ЕЕС: 91F0 Крайречни смесени гори от <i>Quercus robur</i> , <i>Ulmus laevis</i> и <i>Fraxinus excelsior</i> или <i>Fraxinus angustifolia</i> покрай големи реки (<i>Ulmum minoris</i>) и 92A0 Крайречни галерии от <i>Salixalba</i> <i>Populusalba</i> . - широко разпространение на територията на страната по поречието на реките.	Разширяване на изкуствено заливаните територии.
Висши и лечебни растения	Средна/Национално	Наличие на 6 вида с консервационна значимост. Лечебни растения с природозащитен статус и със специален режим на ползване и опазване съгласно Заповед на МОСВ № РД 83/2014.	Унифициране на средата под склопа на горските съобщества.
Мъхове	Ниска/Локално и Национално	Видове - широко разпространени в изследваните природни местообитания на територията на страната.	Не са установени.
Лишей	Ниска/Локално и Национално	Относително широко разпространени в нашата страна.	Не са установени.
Макромицети	Ниска/Локално и Национално	Видове, разпространени на територията на страната и в установените природни местообитания.	Не са установени.
Сухоzemни безгръбначни	+	Установени са балканският ендемит <i>Bembidion decolor</i> и балканският субендемит <i>Bembidion castaneipenne</i> .	Мониторинг на популациите.
Водни безгръбначни	++	От вида <i>Unio crassus</i> Philipson 1788 не е установен жив екземпляр в рамките на проучването.	Допълнителни изследвания и проучвания.
Земноводни и влечуги	+	Липсват редки видове.	Не са необходими специални мерки.
Ихтиофауна	+++	5 редки вида риби в басейна на река Тунджа; 4 вида риби в басейна на река Тунджа са ендемични за Егейския водосбор. 11 защитени вида риби в басейна на река Тунджа.	1.Осигуряване на оптимален воден отток на р. Тунджа; 2.Възстановяване и опазване на местата за размножаване на рибите. 3.Опазване на рибната фауна от браконьерство.
Птици	+++	Установени са много редки и защитени видове.	Мониторинг на популациите и мерки за тяхното подпомагане и поддържане.
Дребни бозайници	+	От дребните бозайници не са констатирани редки видове. В обработваемите площи около резервата и пасищата могат да бъдат установени някои редки видове.	Допълнителни изследвания за състоянието и плътността на популациите на защитените и редките видове.
Едри бозайници	++	1. Видрата - приоритетен и консервационно значим вид. 2. За пъстрия пор няма подходяща хранителна база.	Контрол върху браконьерстването в реката; Мониторинг на съобществата от дребни бозайници.
Прилепи	+	Не са установени редки видове.	Не са необходими.
3. ЕСТЕСТВЕНОСТ			
Природни местообитания	Висока	Резерватът е изолиран сред заобикалящи го обработваеми земи.	

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ОКОЛНА СРЕДА – 2007-2013 Г.“

Решения за
по-добър живот

Висши и лечебни растения	Висока	Преобладават естествените елементи на флората. Ограничено е присъствието на инвазивни видове.	
Мъхове	Висока	Висока степен на естественост.	
Лишей	Висока	Висока степен на естественост.	
Макромицети	Висока	Характерни видове за природните местообитания на резервата.	
Сухоzemни безгръбначни	+++	Висока степен на естественост.	
Водни безгръбначни	+++	Висока степен на естественост.	
Земноводни и влечуги	+++	Висока степен на естественост. Видовият състав съответства и се лимитира от условията на средата.	Мерки, поддържащи общото състояние на екосистемите в резервата и недопускане изграждането на бариерни прегради по поречието на река Тунджа.
Ихтиофауна	++	1. Навлизането на инвазивни и интродуцирани видове. 2. Промени във видовия състав на ихтиофауната на река Тунджа.	1. Завишен контрол при внасяне на зарибителен материал в р. Тунджа; 2. Недопускане на добив на инертни материали, на удълбочаване на коритото и на драстични промени в оттока на река Тунджа през сухия период на годината; 3. Недопускане на браконьерство.
Птици	+++	Характерни видове за местообитанията в поддържащия резерват.	Не са необходими.
Дребни бозайници	+++	Местообитанията са подходящи за поддържането на естествени плътностни и видови показатели на дребнобозайната биота.	Мониторинг на синантропните видове мишки и плъхове и нутрия.
Едри бозайници	++	Конфликтни прилежащи и съседни на резервата територии за хищниците и едрите чифтокопитни.	1. Контрол върху лова и браконьерстването в района. 2. Разясняване на ловците за ползите от хищниците при управление на защитени територии, както и в естествена среда.
Прилепи	+++	Висока степен на естественост.	Не са необходими.
4. ТИПИЧНОСТ			
Природни местообитания	Средна	Природни комплекси от типа вътрешни заливни гори с характерни за тях растителни видове и съобщества. В същото време нарушеният режим на естествено оводняване променя в известна степен състава и структурата на съобществата.	
Висши и лечебни растения	Средна	Проучваната флора е типична за природните местообитания в резервата.	
Мъхове	Висока	Мъховата флора се характеризира с висока степен на типичност за установените природни местообитания.	
Лишей	Висока	Висока степен на типичност.	
Макромицети	Висока	Видовете са типични за представените в резерватната територия природни местообитания.	
Сухоzemни безгръбначни	++	Наличие на широкоареални, политопни видове.	
Водни безгръбначни	+++	Водната безгръбначната фауна е типична за този речен тип.	
Земноводни и влечуги	+++	Установени са типични за биогеографската единица видове.	Мерки, поддържащи общото състояние на екосистемите в резервата и недопускане изграждането на бариерни прегради по поречието на река Тунджа,
Ихтиофауна	+	Нарушени условия на живот на рибите. Регилирани и намалени водни количества от	1. Осигуряване на оптимален воден отток на р. Тунджа през цялата година;

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ОКОЛНА СРЕДА – 2007-2013 Г.“

Решения за
по-добър живот

		язовирите „Копринка“ и „Жребчево“; Пресушени водни течения - естествено място за размножаване на рибите; Преулов и на браконьерство на някои реофилни видове риби.	2. Възстановяване на местата за размножаване на рибите. 3. Опазване на чистотата на водата в р. Тунджа и възстановяване на водното течение в р. Поповска.
Птици	+++	Орнитофауната е типична защитената територия.	Не са необходими мерки.
Дребни бозайници	+++	Фауната от дребни бозайници и едри такива е типична за подобни територии.	Мерки за отстраняване на нутрия при установяването ѝ.
Едри бозайници	++	Бозайната фауна е типична за този вид местообитания.	Да не се внасят чуждоземни видове едри бозайници.
Прилепи	+++	Доминират горските видове прилепи.	Не са необходими.
5. РАЗМЕРИ			
Сухоzemни безгръбначни	++	Територия на резервата не е напълно достатъчна за оптималното съществуване на популациите.	Осигуряване на възможност за биокоридорна връзка с останалите резервати по поречието на р. Тунджа.
Водни безгръбначни	+++	Територия на резервата е достатъчна за съществуването на популациите.	Осигуряване на по-голямо микрохабитатно разнообразие в река Тунджа.
Земноводни и влечуги	+++	Площта на резервата е достатъчна за хидробионтите и тясно свързаните с водната среда.	Не са необходими специални мерки, освен поддържащите общото състояние на екосистемите.
	+	За срещашите се в места с екотонен ефект и горски територии поддържащия резерват е малка част от ареала им в долното течение на река Тунджа.	
Ихтиофауна	++	Наличие на водни течения, които могат да послужат за места за размножаване на някои видове от речната ихтиофауна.	Възстановяване на водното течение на р. Поповска и свързването ѝ с отводнителния канал на територията на резервата.
Птици	+	Малката площ на защитената територия не позволява адекватни мерки за опазването на консервационно значимите видове птици.	Да се обяви по голяма защитена територия със статут Природен парк (ПП „Тунджа“).
Дребни бозайници	+++	Територия на резервата е достатъчна за съществуването на популациите на много от видовете дребни бозайници. Недостатъчна е за колонии от лалугери, както и за други обитатели на полуестествените екосистеми.	Мониторинг на пасищата в граничните територии.
Едри бозайници	++	За силно мобилните едри бозайници защитената територия е относително малка.	Коопериране на силите и на съседните райони в обща природозащитна структура.
Прилепи	+++	ПР предоставя благоприятни условия за съществуването на регистрираните видове.	Не са необходими.
6. БИОЛОГИЧНО РАЗНООБРАЗИЕ И КОНСЕРВАЦИОННО ЗНАЧЕНИЕ			
Природни местообитания	Средна до високо/национално и европейско	Значително разнообразие от висши растения, мъхове, лишей и макромицети.	
Висши и лечебни растения	Висока/национално	Голямо разнообразие на флората, значително, предвид малката територия на резервата.	
Мъхове	Висока/национално	Видовото разнообразие на мъховете е добре представително, предвид малката площ на резервата.	
Лишей	Висока/национално	В резервата не са регистрирани приоритетни за опазване видове.	
Макромицети	Висока/национално	Видовете са типични за представените в резерватната територия природни местообитания.	

Сухоzemни безгръбначни	+++	14 вида безгръбначни животни, включени в Червения списък на IUCN и други национални или международни нормативни актове и споразумения, както и един балкански ендемит и един балкански субендемит.	Извършване на дългосрочни и задълбочени допълнителни проучвания върху фауната в резервата.
Водни безгръбначни	+	Малък брой консервационно значими видове.	Извършване на дългосрочни и задълбочени проучвания.
Земноводни и влечуги	++	8 вида земноводни. В Пр. 2 на ЗБР са включени 4 вида, а в Пр. 3 – три вида. В категорията «слабо засегнати» (LC) на IUCN са описани 7 вида.	Не са необходими специални мерки, освен поддържащите общото състояние на екосистемите.
	++	13 вида влечуги от 5 семейства и два разряда. 3 вида са включени в Пр. 2 на ЗБР, а 9 в Пр. 3. В Червения списък на IUCN са включени 7 вида в категорията «слабо засегнати» (LC) и по един вид в категориите „уязвими“ / VU/ и „почти застрашени“. В Червената книга на Република България фигурира един вид от категорията „Застрашен /EN/.	
Ихтиофауна	+++	Река Тунджа се характеризира с висока степен по отношение на видовото разнообразие на своята ихтиофауна. 5 редки вида риби, 4 вида риби са ендемични за Егейския водосбор; 1 ендемичен вид за басейна на р. Марица; 11 защитени вида риби..	Осигуряване на оптимален воден отток на р. Тунджа, опазване на местата за размножаване на рибите, завишаване на контрола при внасяне на зарибителен материал, недопускане на бркониерство.
Птици	+++	Почти всички установени видове имат консервационна значимост.	Осигуряване на ловни територии и акватории с добро хранително предлагане за чапловите птици. Осигуряване на пасища и сенокосни ливади като ловни полета за хищните птици. Недопускане на горско-стопанска дейност в границите на защитената територия. Оводняване и повишаване на влажността на части от ПР. Ограничаване на браконьерството и всякакви типове безпокойство за птиците. Провеждане на мониторинг за консервационно значимите видове. Проучвателната дейност за установяване на нови. Обявяване на Природен парк „Тунджа“.
Дребни бозайници	++	Малък брой консервационно значими видове. Но общият брой на видовете е относително голям. Вероятно е установяването на редките и защитени видове лалугер, мишевиден сънливец и сиво хомяче.	Извършване на по-дългосрочни и задълбочени проучвания. При определени условия на контролирана паша е възможно от дребните бозайници в района да се появи лалугера.
Едри бозайници	++	За видрата, дивата котка и пъстрия пор са необходими допълнителни проучвания.	Създаване на контролирано пасище в северната гранична част, от другата страна на резервата, както и коситба на малките открити площи във вътрешността.
Прилепи	++	12 вида прилепи, което представлява 36 % от видовия състав на групата в България.	Не са необходими.
СТЕПЕНИ: + ниска степен или нестабилни ++ средна +++ висока степен или стабилни			
7. СТАБИЛНОСТ И НЕСТАБИЛНОСТ			
Природни местообитания	Средна	Промените във водния режим – (засушаване), сукцесионни тенденции.	
Висши и лечебни растения	Средна	Не са налични сериозни въздействия от антропогенен характер, които дестабилизируют популациите и екосистемите.	

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ОКОЛНА СРЕДА – 2007-2013 Г.“

Решения за
по-добър живот

Мъхове	Висока	Стабилни, при липса на негативни антропогенни въздействия.	
Лишей	Висока	Стабилни, при липса на негативни антропогенни въздействия.	
Макромицети	Висока	Стабилни, при липса на негативни антропогенни въздействия.	
Сухоzemни безгръбначни	++	Популациите са в стабилно състояние; повлияване от антропогенен характер.	Контрол на извършваните дейности и мониторинг .
Водни безгръбначни	++	Популациите са в стабилно състояние; повлияване от антропогенен характер.	Контрол на извършваните дейности и мониторинг .
Земноводни и влечуги	+++	Резките и драстични промени въ водната среда относно воден отток, силно идразени и продължителни периоди на маловодие, вариации в кислородното съдържание, Рн, замътване, еутрофикация, емитиране на замърсители...	Мерки, поддържащи общото състояние на екосистемите в резервата и недопускане изграждането на бариерни прегради по поречието на река Тунджа. Проектиране и реализация на проект за възстановяване на влажностния режим на територията.
Ихтиофауна	+	1.Промените на водния отток на р.Тунджа. 2.Промените в хидрографската мрежа на територията на резерват „Балабана“; 3. Поява на чужди за района видове риби; 4. Заустване на отпадни води по време на поройните прииждания; 5. Еутрофициране на водите на р.Тунджа. 6. Закритост на водното течение от растителността и затруднен контрол върху риболова; 7. Промени във видовия състав на ихтиофауната, породени от антропогенното въздействие.	1.Осигуряване на оптимален отток и възстановяване на съществувалата някога хидрографска мрежа; 2. Контрол върху риболова и рибностопанските мероприятия.
Птици	++	Неголеми изменения във видовия състав и популациите на някои консервационно значими видове.	Мерки за възстановяване на изчезнали видове и подобряване на условията за редките видове. Контрол на извършваните дейности и мониторинг. Обявяване на Природен парк „Тунджа“.
Дребни бозайници	+++	За дребните бозайници съобществата са стабилни, с изключение на съобществата от полуестествените системи – пасища и сенокосни ливади. Слабо повлияване от антропогенен характер;	Контролирана паша и сенокос.
Едри бозайници	++	За едрите бозайници стабилността на популациите зависят изцяло от стопанисването и управлението на съседните територии.	Контрол на извършваните дейности и мониторинг. Синхронизиране на действията за управление на едрите бозайници в защитената зона и резервата.
Прилепи	+++	Прилепите се характеризират с висока степен на стабилност по отношение на техния видов състав. Степен на стабилност по отношение на тяхната численост.	Не са необходими.